

رئیس محترم هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

باسلام و تحیت

عطف به نامه شماره ۹۰۰۰/۲۱۰/۸۵۶۳۱/۲۰۰ مورخ ۱۳۹۲/۰۷/۰۹:

موضوع ماده ۳۳ آیین نامه اجرایی قانون تشکیلات و اختیارات سازمان اوقاف و امور خیریه مصوب ۱۳۶۵/۲/۱۰، در جلسه مورخ ۱۳۹۲/۰۹/۲۰ فقهای معظم شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر فقهاء معظم به شرح ذیل اعلام می گردد:

- نسبت به صدر ماده ۳۳ آیین نامه اجرایی که واقف برای متولی و ناظر مقداری حق التولیه و حق النظاره معین کرده است ایرادی نیست و اما در موردی که وقفنامه ای موجود نباشد و یا در وقفنامه میزانی به عنوان حق التولیه یا حق النظاره معین نکرده باشد، در این دو فرض حق التولیه متولی خاص و یا حق التولیه سازمان تنها اجرت المثل اعمالی است که در مقام اعمال تولیت انجام می دهند و اطلاق تعیین آن در ده درصد درآمد خالص سالیانه موقوفه نسبت به موردی که اجرت المثل کارشان کم تر از ده درصد مذکور یا بیشتر از آن باشد خلاف موازین شرع است، زیرا اگر اجرت المثل عملش کم تر از ده درصد باشد گرفتن بیش از اجرت المثل تضييع حق موقوفه است و اگر بیشتر از ده درصد باشد کم تر از اجرت المثل به او دادن تضييع حق او است و هر دو تضييع خلاف شرع است.

و اما در خصوص حق النظاره: اگر واقف ناظری را لازم ندانسته باشد - اعم از اینکه وقفنامه ای در دست نباشد یا در وقفنامه ناظری ذکر نشده باشد - اصل برداشتن مقداری از درآمد موقوفه به عنوان حق النظاره تضييع موقوفه و خلاف قاعده الوقوف علی حسب ما یوقفها اهلها است و قهراً خلاف موازین شرع است.

ولی در صورتی که ثابت شود که واقف وجود ناظر را هم لازم دانسته است حق النظاره او نیز تنها اجرت المثل عملی است که وی انجام می دهد و تعیین مقدار آن در پنج درصد درآمد خالص سالیانه موقوفه اطلاق این تعیین به همان بیانی که در حق التولیه ذکر شده خلاف موازین شرع است. مگر اینکه برای حفظ مصالح موقوفه نظارت با اجرت اداره اوقاف لازم باشد.

محمد رضا علیزاده
قائم مقام دبیر شورای نگهبان

۱۳